

Sygn. akt I Ns 136/14

POSTANOWIENIE

Dnia 6 listopada 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gorzowie W., Wydział I Cywilny

W następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Danuta Majdańska

Protokolant: st. sekr. sądowy Paweł Śliwiński

po rozpoznaniu w dniu 6 listopada 2014r. w Gorzowie W.,

na rozprawie

sprawy z wniosku L. H. (1) - kandydata na Burmistrza S. zgłoszonego przez Komitet Wyborczy Wyborców G. S. (...) w S.

z udziałem T. W. – kandydata na Burmistrza S. zgłoszonego przez Komitet Wyborczy Stowarzyszenia W (...)

w trybie wyborczym

postanawia:

I. nakazać uczestnikowi postępowania T. W. sprostowanie nieprawdziwej informacji poprzez zamieszczenie ogłoszenia w ciągu 48 godzin licząc od uprawomocnienia postanowienia na koszt zobowiązanego w Telewizji (...) w formie czytelnej i na stronie internetowej Gminy S. [www\(...\).pl](http://www(...).pl) o treści: „Ja T. W. kandydat na burmistrza S. z ramienia Komitetu Wyborczego Stowarzyszenia W (...) oświadczam, że informacja przekazana przeze mnie w czasie debaty telewizyjnej „K. S.” w Telewizji (...) w dniu 3 listopada 2014 r. o tym, że Dyrektor Ośrodka Sportu i Rekreacji w S. zatrudnił syna pani radnej tylko po to, żeby ją manipulować – jest nieprawdziwa”. Ogłoszenie na stronie internetowej o wymiarach: 10 cm x 5cm ma być zapisane czcionką o rozmiarze 14 kroju Times N. R..

II. umorzyć postępowanie w zakresie żądania sprostowania w formie ogłoszenia na łamach „O. S. „K. S.” i na stronie internetowej [www\(...\)](http://www(...)) oraz w zakresie żądania przeproszenia.

III. oddalić wniosek w pozostałym zakresie.

UZASADNIENIE

Wnioskodawca złożył wniosek w trybie art. 111 kodeksu wyborczego.

Zgodnie z art. 111 § 1 kodeksu wyborczego: jeżeli rozpowszechniane, w tym również w prasie w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe (Dz. U. Nr 5, poz. 24, z późn. zm.), materiały wyborcze, w szczególności plakaty, ulotki i hasła, a także wypowiedzi lub inne formy prowadzonej agitacji wyborczej, zawierają informacje nieprawdziwe, kandydat lub pełnomocnik wyborczy zainteresowanego komitetu wyborczego ma prawo wnieść do sądu okręgowego wniosek o wydanie orzeczenia:

- 1) zakazu rozpowszechniania takich informacji;
- 2) przepadku materiałów wyborczych zawierających takie informacje;
- 3) nakazania sprostowania takich informacji;

- 4) nakazania publikacji odpowiedzi na stwierdzenia naruszające dobra osobiste;
- 5) nakazania przeproszenia osoby, której dobra osobiste zostały naruszone;
- 6) nakazania uczestnikowi postępowania wpłacenia kwoty do 100.000 złotych na rzecz organizacji pożytku publicznego.

§ 2. Sąd okręgowy rozpoznaje wniosek, o którym mowa w § 1, w ciągu 24 godzin w postępowaniu nieprocesowym. Sąd może rozpoznać sprawę w przypadku usprawiedliwionej nieobecności wnioskodawcy lub uczestnika postępowania, którzy o terminie rozprawy zostali prawidłowo powiadomieni. Postanowienie kończące postępowanie w sprawie sąd niezwłocznie doręcza wraz z uzasadnieniem osobie zainteresowanej, o której mowa w § 1, i zobowiązanemu do wykonania postanowienia sądu.

§ 3. Na postanowienie sądu okręgowego przysługuje w ciągu 24 godzin zażalenie do sądu apelacyjnego, który rozpoznaje je w ciągu 24 godzin. Od postanowienia sądu apelacyjnego nie przysługuje skarga kasacyjna i podlega ono natychmiastowemu wykonaniu.

§ 4. Publikacja sprostowania, odpowiedzi lub przeprosin następuje najpóźniej w ciągu 48 godzin, na koszt zobowiązanego. W orzeczeniu sąd wskazuje prasę w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe, w której nastąpić ma publikacja, oraz termin publikacji.

§ 5. W razie odmowy lub niezamieszczenia sprostowania, odpowiedzi lub przeprosin przez zobowiązanego w sposób określony w postanowieniu sądu, na wniosek zainteresowanego, zarządza opublikowanie sprostowania, odpowiedzi lub przeprosin w trybie egzekucyjnym, na koszt zobowiązanego.

§ 5a. Do sprostowania, odpowiedzi lub przeprosin publikowanych w programach nadawców radiowych lub telewizyjnych stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji dotyczące działalności reklamowej w programach telewizyjnych i radiowych, z tym że czas przeznaczony na ich publikację nie jest wliczany do dopuszczalnego wymiaru czasu emisji reklam określonego w art. 16 tej ustawy.

§ 6. W sprawach, o których mowa w § 1, 4 i 5, przepisu art. 104 nie stosuje się.

W judykaturze i doktrynie przyjmuje się zgodnie, że artykuł 111 ustanawia ochronę prawną w okresie kampanii wyborczej dla kandydata i pełnomocnika wyborczego zainteresowanego komitetu wyborczego przed nieprawdziwymi informacjami zawartymi w materiałach wyborczych rozpowszechnianych w: prasie, materiałach wyborczych, w szczególności na plakatach, ulotkach, hasłach, a także w wypowiedziach lub w innych formach agitacji wyborczej. Celem tego przepisu jest nie tylko ochrona uczestników kampanii (kandydatów i komitetów wyborczych) przed skutkami rozpowszechniania nieprawdziwych informacji, ale również ocena prawidłowości przebiegu kampanii wyborczej, rywalizacji politycznej, zasad uczciwej konkurencji wyborczej, która ma przez to zapobiegać zniekształcaniu ocen wyborców i w tym znaczeniu ma charakter także ochrony dobra publicznego. (komentarz Ferdynanda Rymarza do Kodeksu wyborczego w LEX 2014 r.)

W rozpoznawanej sprawie wnioskodawca wniósł o nakazanie uczestnikowi postępowania T. W. sprostowania nieprawdziwych informacji przekazanych opinii publicznej w audycji telewizyjnej „K. S.w Telewizji (...)” w dniu 03.11.2014 r. Wnioskodawca dalej pisał we wniosku: „Pan T. W. pokazując zdjęcia obiektów stwierdził, że:

1. dyrektor Ośrodka Sportu i Rekreacji zarządza bądź zarządzał Campingiem nad O.,
2. stan techniczny szatni pokazanych na zdjęciu powstał z winy Dyrektora Ośrodka Sportu i Rekreacji w S.,
3. publicznie pomówił o to, że dyrektor zatrudnił pracownika, syna radnej tylko po to, żeby ją manipulować.

W pierwszej kolejności należało stwierdzić, że wypowiedź w czasie audycji telewizyjnej i w czasie pokazania w niej zdjęć obiektów należy rozważać w kontekście ochrony prawnej, jaką daje art. 111 Kodeksu wyborczego. Wypowiedź miała związek z zarządzonymi wyborami samorządowymi i była skierowana do wyborców w celu dokonania wyboru właściwego kandydata na Burmistrza S..

Następnie należało ustalić, czy we wskazanym materiale wyborczym mieliśmy do czynienia z informacją, czy też jedynie opinią bądź sądem o faktach.

Odnosząc się do twierdzenia - jakoby dyrektor OSiR w osobie L. H. (1) nie zarządzał Campingiem nad O. wskazać należy iż zarzut ten jest chybiony. L. H. (1) zajmował się obiektami OSiR już od 1996 roku, najpierw jako zastępca dyrektora do spraw sportu, a od roku 2005 jako dyrektor OSiR. Nieruchomość w postaci Campingu nad O. - obiekt przy ul. (...) w S., uchwałą w sprawie utworzenia OSiR (§2 ust. 2) i Statutem (pkt 2 ppkt 2), została przekazana dla OSiR. Nieruchomość ta znajdowała się do dnia 21.10.2013r. w ewidencji środków trwałych tego zakładu budżetowego. Dopiero z tym dniem obiekt ten został przekazany z powrotem Gminie S.. Przez cały okres od dnia objęcia przez L. H. funkcji dyrektora OSiR jak i w okresie wcześniejszym, aż do dnia 21.10.2013r. obiektem Campingu nad O. zarządzał L. H.. Dokumentem formalnym z którego wynika obowiązek zarządzania jest Regulamin organizacyjny OSiR, który w §6 opisuje podstawowe zadania Dyrektora, który zarówno planuje i realizuje inwestycje oraz prace remontowe, jak i zobowiązany jest do zapewnienia właściwej gospodarki mieniem OSiR (§6 ust. 1 lit. d oraz lit. i Regulaminu organizacyjnego). Generalnie zaś, do podstawowych zadań OSiR należy gospodarowanie terenem i urządzeniami rekreacyjnymi na terenie campingu przy ul. (...) w S. (§2 II pkt 2 Regulaminu organizacyjnego). Nadto, w okresie pełnienia funkcji dyrektora L. H. podejmował szereg czynności z zakresu zarządzania obiektem campingu, w szczególności dysponując nim w formie oddania go w dzierżawę podmiotom trzecim, na co wskazują dołączone do odpowiedzi na wniosek dokumenty. Dokumentacja zdjęciowa pokazana przez uczestnika postępowania ukazywała stan aktualny tego obiektu. Ponadto, sam wnioskodawca przyznał, iż obiekt ten jest bardzo zaniedbany. Zostało wyjaśnione też, że umowa dzierżawy z 2009 r. została rozwiązana niezwłocznie po jej zawarciu przez Gminę. Zatem ten obiekt cały czas pozostawał w dyspozycji OSiR. Zatem jeżeli chodzi o wypowiedź dotyczącą zarządzania przez wnioskodawcę Ośrodkiem Sportu i Rekreacji i innymi obiektami, a następnie wskazanie w tej wypowiedzi obiektu Camping nad O. niewątpliwie jest prawdziwa. W odniesieniu do tej informacji Sąd wniosek oddalił (pkt III).

Jeśli chodzi o wypowiedź dotyczącą stanu technicznego szatni pokazanych na zdjęciu to nie wynika z wypowiedzi, że uczestnik oświadczył, iż „ stan techniczny szatni pokazanych na zdjęciu powstał z winy Dyrektora Ośrodka Sportu i Rekreacji w S." . Takie stwierdzenia nie padły ze strony uczestnika, który opisał jedynie aktualny stan szatni, tj. stan w okresie, w jakim obiekt ten pozostaje w dyspozycji OSiR. Uczestnik miał prawo do krytyki stanu szatni z okresu przed remontem, dokonanym przez Gminę. Do tej wypowiedzi wnioskodawca mógł odnieść się w czasie debaty. Informacja zawarta w wypowiedzi uczestnika nie była informacją nieprawdziwą. Treść wypowiedzi odtworzona z płyty i przytoczona w uzasadnieniu wniosku miała odmienną treść od tej, którą przedstawił wnioskodawca w treści wstępnej wniosku. Również zdjęcie jakie pokazał uczestnik w czasie debaty w istocie pokazywało fragment szatni. Zatem w tym zakresie wniosek Sąd oddalił (pkt III).

Co do zarzutu publicznego pomówienia w czasie debaty o to, że dyrektor zatrudnił pracownika, syna radnej tylko po to, aby ją manipulować jest informacją nieprawdziwą. Uczestnik nie wykazał aby taka informacja była prawdziwa a ciężar dowodu na nim spoczywał. Niewątpliwie ta informacja godzi w dobre imię wnioskodawcy, poniża go w oczach wyborców. Fakt głosowania przez radną - matkę tego pracownika przychylnie dla OSiR nie oznacza, że głosuje ona tak wyłącznie z powodu zatrudnienia jej syna w OSiR. Zresztą jak wynika z postępowania dowodowego, jej głosy nie odbiegały od głosów pozostałych radnych. Świadczenie ani uczestnik nie wskazali na konkretne fakty, które na taką manipulację wskazywałyby. Twierdzenie uczestnika postępowania, że użyte przez uczestnika sformułowanie o zatrudnieniu syna radnej jako opiekuna do dzieci w czasie ich przewozu autokarem aby w ten sposób manipulować radną stanowi wypowiedź oceną uczestnika, nie zasługuje na aprobatę Sądu Okręgowego. Nawet jeżeli w tej wypowiedzi uczestnik zawarł swoją opinię na ten temat, to uczestnik zdaje się nie zauważać, że w jednym zdaniu może być zarówno opinia, jak i stwierdzenie faktu. Niewątpliwie według Sądu omawiana wypowiedź

uczestnika stanowi informację. W swojej wypowiedzi uczestnik nie użył nawet sformułowania poprzedzającego wypowiedź choćby używając zwrotu „w mojej opinii”. Zatem Sąd stwierdza, że ta informacja zawarta w wypowiedzi uczestnika postępowania jest nieprawdziwa. Tej informacji dotyczy zobowiązanie sprostowania zawarte w punkcie I postanowienia.

Odnosząc się do sposobów naprawienia szkody przez uczestnika, należało rozważyć czy są one adekwatne do stopnia winy uczestnika postępowania i nasilenia jego złej woli. W ocenie Sądu adekwatne do treści podanej nieprawdziwej informacji, jej oddziaływania na społeczność lokalną i do spełnienia celu określonego w art. 111 Kodeksu wyborczego będzie nakazanie sprostowania nieprawdziwej informacji w sposób wskazany w punkcie I postanowienia.

Wnioskodawca cofnął wniosek za zgodą uczestnika postępowania w zakresie żądania sprostowania w formie ogłoszenia na łamach „O. S.”, „K. S. i na stronie internetowej [www.\(...\)](#) oraz w zakresie żądania przeproszenia. Dlatego Sąd umorzył w tym zakresie postępowanie na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. w zw. z art. 203 § 1 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c. (pkt II postanowienia).

Ostatnie żądanie zawarte we wniosku to zapłata kwoty 15.000 zł na cel społeczny. W ocenie Sądu to żądanie nie było uzasadnione. Przede wszystkim stwierdzone przez Sąd podanie przez uczestnika postępowania informacji nieprawdziwej nie miało tak znaczącego i dalekosiężnego skutku aby za adekwatny do jego usunięcia uznać obowiązek zapłaty na cel społeczny kwoty 15.000 zł. Dlatego uznać należało, iż orzeczony nakaz sprostowania będzie adekwatny do nasilenia złej woli uczestnika postępowania i zrealizuje cel art. 111 Kodeksu wyborczego jakim jest ochrona społeczności lokalnej przed wprowadzeniem w błąd podaniem nieprawdziwej informacji.

Dlatego na podstawie art. 111 Kodeksu Wyborczego orzeczono jak w postanowieniu. Z uwagi na rozstrzygnięcie Sąd nie orzekał o kosztach zastępstwa procesowego.